

Dutch word order explained: main clause, sub-clause, inversion (with 30 examples)

Dutch word order comes down to three rules: the verb is second in a main clause, the verb goes to the end in a sub-clause, and when there are two verbs the second one goes to the end as well. Everything else is detail. Here are the three rules, the details that matter when you read, thirty real sentences, and ten exercises with the answers.

Rule 1: the verb is second in a main clause

Count the pieces of a sentence, not the words. The first piece can be the subject, a time, a place, an object or a whole sub-clause; the conjugated verb is always the second piece, and if the subject was not first, it comes right after the verb. Dutch people feel this rule so strongly that a sentence with the verb in third place sounds like a foreigner, even when every word is right.

- **Ik lees elke dag een tekst.** I read a text every day. (subject first)
- **Elke dag lees ik een tekst.** Every day I read a text. (time first, then the verb, then the subject)
- **Vandaag is het 27 april.** Today it is 27 April. (Koningsdag)
- **Op de markt is groente goedkoper dan in de supermarkt.** At the market, vegetables are cheaper than in the supermarket. (Op de markt)
- **Dan loopt ze met Tom naar het Vondelpark.** Then she walks with Tom to the Vondelpark. (Koningsdag)
- **Thuis kijkt ze op de website van de bakkerij.** At home she looks at the bakery's website. (Solliciteren)
- **Om elf uur zitten Amir en Sami in de wachtkamer.** At eleven Amir and Sami are sitting in the waiting room. (Bij de huisarts)
- **Met dat geld koopt hij een nieuwe buffel.** With that money he buys a new buffalo. (Saïdjah en de buffel)

The move of the subject behind the verb is called inversion. It happens whenever something other than the subject takes the first place, and it also happens in a question without a question word (Kom je morgen?) and in a command (Bel dan naar school.). Inversion is not a special construction: it is rule 1 doing its job.

Rule 2: in a sub-clause the verb goes to the end

A sub-clause starts with a subordinating word: dat, omdat, als, toen, terwijl, voordat, nadat, hoewel, of (whether), and the question words when they start an indirect question (Ik weet niet waar hij woont). Inside that clause the conjugated verb leaves second place and goes to the end. If the sub-clause comes first in the sentence, it counts as the first piece, so the main clause that follows starts with its verb (rule 1 again).

- **Ik weet dat hij morgen naar de markt gaat.** I know that he is going to the market tomorrow.
- **Als hij niet betaalt, krijgt hij straf.** If he does not pay, he is punished. (Saïdjah en de buffel; sub-clause first, so the main clause starts with its verb)
- **Ze steekt haar hand uit als ze linksaf gaat.** She puts out her hand when she turns left. (Een nieuwe fiets)
- **Een buffel op Java houdt van het kind dat voor hem zorgt.** A buffalo on Java loves the child that looks after it. (Saïdjah en de buffel)
- **Is het over drie dagen niet beter? Bel dan nog een keer.** Is it not better in three days? Then call again. (Bij de huisarts; a question instead of an als-clause, which Dutch likes)
- **En als ze naar de supermarkt gaat, neemt ze de boodschappen mee.** And when she goes to the supermarket, she brings the groceries. (De buurvrouw van boven)
- **Ana weet niet wat ze moet zeggen.** Ana does not know what to say. (De buurvrouw van boven; indirect question)

Four words look like they start a sub-clause and do not: en, maar, want and of (or). They join two main clauses, and the verb stays second after them. Want and omdat both mean because; the only difference is the word order, which is why learners mix them up and why Dutch people never do.

- **Want zonder buffel kan hij niet ploegen.** Because without a buffalo he cannot plough. (want: main clause order)
- **Hij heeft geen buffel, omdat het districtshoofd hem heeft afgepakt.** He has no buffalo, because the district chief has taken it. (omdat: verb to the end)
- **Hij huult en hij wil niet eten.** He cries and he does not want to eat. (Bij de huisarts)
- **Ze spreekt al goed Nederlands, maar ze heeft nog geen werk.** She already speaks good Dutch, but she has no work yet. (Solliciteren)

Rule 3: the second verb goes to the end

When a sentence has two verb forms, only the first is conjugated and takes second place; the other one, an infinitive or a participle, goes to the end. That covers the modal verbs (wil, kan, moet, mag, zal), gaan and komen with an infinitive, and the perfect tense with hebben or zijn. In a sub-clause both verbs end up at the end, and Dutch usually puts the conjugated one first: dat hij morgen wil komen, dat ze twee jaar heeft gewerkt.

- **Hij moet ook belasting betalen.** He also has to pay tax. (Saïdjah en de buffel)
- **Op Koningsdag mag iedereen op straat spullen verkopen.** On King's Day everyone may sell things in the street. (Koningsdag)
- **Ik heb koffie gemaakt en ik heb met de klanten gepraat.** I made coffee and I talked with the customers. (Solliciteren)
- **In Oekraïne heeft ze twee jaar in een café gewerkt.** In Ukraine she worked two years in a café. (Solliciteren)
- **Kunt u donderdag om tien uur komen voor een gesprek?** Can you come on Thursday at ten for an interview? (Solliciteren; the infinitive before the prepositional phrase is also allowed)
- **Olena, wil je bij ons komen werken?** Olena, do you want to come and work with us? (Solliciteren; two infinitives at the end)
- **Ik weet dat ze twee jaar in een café heeft gewerkt.** I know that she worked two years in a café. (sub-clause: both verbs at the end)

The details that matter when you read

Separable verbs

A separable verb (aandoen, opbellen, meenemen, uitsteken) is rule 3 in disguise: in a main clause the verb takes second place and its small word goes to the end, like a second verb. In a sub-clause or with a modal, the two halves come back together at the end.

- **Hij doet het licht aan.** He turns the light on. (Een nieuwe fiets)
- **Ik bel je morgen op.** I will call you tomorrow.
- **Ze zegt dat ze me morgen opbelt.** She says that she will call me tomorrow. (together at the end)

Time, manner, place

After the verb, Dutch tends to say when, then how, then where: Ik ga morgen met de fiets

naar Amsterdam. English says where before when. You do not have to produce this order to read, but knowing it helps you find the place at the end of a long sentence.

- **Dan fietst ze naar haar werk.** Then she cycles to her work. (Een nieuwe fiets)
- **Donderdag is ze om tien voor tien bij de bakkerij.** On Thursday she is at the bakery at ten to ten. (Solliciteren)

Niet near the end

Niet usually sits late in the sentence: at the end, or just before the verb that stands at the end, or before the word it denies. In a reading, a niet that comes late changes everything that came before it, which is why the small words are the ones to read twice.

- **Je kunt niet zonder afspraak naar binnen.** You cannot go in without an appointment. (Bij de huisarts)
- **Ik loop niet goed meer.** I do not walk well any more. (De buurvrouw van boven)

Ten exercises

Put the pieces in the right order. Each line gives the pieces in a scrambled order; the conjugated verb is marked with an asterisk. The answers follow.

1. morgen / ik / ga* / naar de markt
2. een tekst / elke dag / lees* / ik
3. als / regent* / het / fietst* / iedereen / toch
4. dat / hij / weet* / ik / morgen / komt*
5. wil* / ze / Nederlands / veel / praten
6. twee jaar / heeft* / ze / in een café / gewerkt
7. omdat / hij / geen geld / heeft* / koopt* / hij / geen fiets
8. de winkel / om acht uur / gaat* / open
9. niet / zonder afspraak / je / kunt* / naar binnen
10. dat / zegt* / ze / ze / morgen / opbelt* / me

Answers

1. Morgen ga ik naar de markt. (time first, verb second, subject third)
2. Elke dag lees ik een tekst. (or: Ik lees elke dag een tekst.)
3. Als het regent, fietst iedereen toch. (sub-clause first, then the verb of the main clause)

4. Ik weet dat hij morgen komt. (verb at the end of the dat-clause)
5. Ze wil veel Nederlands praten. (modal second, infinitive at the end)
6. Ze heeft twee jaar in een café gewerkt. (participle at the end)
7. Omdat hij geen geld heeft, koopt hij geen fiets. (or: Hij koopt geen fiets, omdat hij geen geld heeft.)
8. De winkel gaat om acht uur open. (separable verb: open at the end)
9. Je kunt niet zonder afspraak naar binnen. (niet before the phrase it denies)
10. Ze zegt dat ze me morgen opbelt. (separable verb back together at the end of the sub-clause)

How to make it automatic

You cannot learn word order by studying it; you learn it by meeting it until the English order starts to look wrong. A short text at your level gives you fifty examples in ten minutes. Read one a day from the free A2 texts, say two sentences from it aloud with the verb in the right place, and come back to this page in a month to check what has become automatic. The twelve rules for readers put word order next to the other things a reader needs.

Why does the verb go to the end in Dutch?

Because Dutch, like German, marks a sub-clause by moving the verb to its end; the main clause keeps the verb in second place. Historically the verb-final order is the old Germanic order, and the verb-second rule in main clauses came later. For a learner the why does not help; the pattern does.

What is inversion in Dutch?

The subject moving behind the verb when another piece takes the first place in the sentence: Morgen ga ik, not Morgen ik ga. It also happens in yes-or-no questions (Ga je morgen?) and in commands. It is a consequence of the verb-second rule, not a separate rule.

What is the difference between want and omdat?

Both mean because. Want joins two main clauses, so the verb stays second after it: Ik blijf thuis, want het regent. Omdat starts a sub-clause, so the verb goes to the end: Ik blijf thuis omdat het regent. Dutch speakers use both; learners should use want when speaking, because it keeps the easy order, and read omdat until it feels normal.

Is Dutch word order the same as German?

Nearly. Both have verb second in main clauses and verb final in sub-clauses, and both move the second verb to the end. The differences are small: Dutch often puts the conjugated verb

before the infinitive at the end of a sub-clause (dat hij wil komen) where German puts it after (dass er kommen will), and Dutch allows a prepositional phrase after the final verb more freely.

<https://dutchreaders.com/grammar/word-order/> · Dutch Readers